

GAZETA HÂRTIBACIULUI

PUBLICAȚIE LUNARĂ A ASOCIAȚIEI „VALEA HÂRTIBACIULUI” ÎN COLABORARE CU PRIMĂRIA ORAȘULUI AGNITA

„Și care va vrea să fie întâi între voi, să fie tuturor slugă” Marcu, 10.44

NUMĂRUL 115, DECEMBRIE 2015
APARE LA AGNITA - PREȚ: 1 LEU

Din SUMAR

**1 DECEMBRIE, SĂRBĂTOARE
LA AGNITA**

- pag. 2

**Este Țara cu care
merită să te mândrești...**

- pag. 2

**Spectacol de colinde
străvechi la Retiș**

- pag. 3

**Țichindelenii și Marea
Unire din 1918**

- pag. 3

**Colinde, tradiții și
recunoștințe în preajma
Crăciunului**

- pag. 4

**Obiceiurile hârtibăcenilor
intr-un nou volum**

- pag. 4

**Ioan Vulcan Agnițeanul,
Cetățean de Onoare**

- pag. 4

**ORTODOXIA PE
VALEA
HÂRTIBACIULUI**

- pag. 5, 6

**Cel ce cu trupul în
Movile ai venit, iar
duhovnicește la toți ai
ajuns... Ierarhe Nicolae!**

- pag. 5

Colindă, Doamne, colind

- pag. 5

**Preot nou la Coveș și
la Ghijasa de Sus**

- pag. 5

**Sfințirea monumentului
eroilor la Benești**

- pag. 5

**Familia în perspectiva Sf.
Ioan Gură de Aur (II)**

- pag. 6

**Închinarea plăcută lui
Dumnezeu (II)**

- pag. 6

Moș Crăciun

- pag. 7

**Colinde profesionale
de pe Valea Hârtibaciului**

- pag. 7

DIN PARTEA REDACȚIEI

Cu ocazia noului an, redacția Gazetei Hârtibaciului vă urează, sănătate, spor în toate, să vă fie masa plină și în inimă lumină, cei iubiți să vă iubească, relele vă ocolească. Astea toate la un loc, pe deasupra și noroc.

LA ANU ȘI LA MULȚI ANI!

Prichindeii de la grădiniță

Prichindeii de la grădinița de pe Fabricii i-au încântat pe angajații Primăriei din Agnita cu colinde minunate și le-au urat „SĂRBĂTORI FERICITE”

JUDECĂTORIA AGNITA ȘI-A SCHIMBAT SEDIUL

Pentru că sediul în care a funcționat Judecătoria din Agnita a fost revendicat și restituit, instituția

s-a mutat pe aceeași stradă Aurel Vlaicu, nr. 14, în locul fostei grădinițe nr. 1.

Nu căutați placa indicatoare a străzii pentru că nu o s-o găsiți. Plăcuțele indicatoare cu numele străzilor și numărul caselor sunt o problemă națională. Nici în Sibiu, nici în București, nici în alte orașe din România nu se prea găsesc. De aceea atașăm fotografia, pentru orientarea celor interesați.

Ne bucurăm că Judecătoria nu a mai fost desființată, a rămas în Agnita și locuitorii Văii Hârtibaciului își pot rezolva mai ușor problemele care depind de această instituție.

I. B.

Grupul de Acțiune Locală Microregiunea Hârtibaciu

Cu ocazia sărbătorilor de iarnă, Grupul de Acțiune Locală Microregiunea Hârtibaciu transmite toate gândurile bune către beneficiarii de proiecte și colaboratorii care au sprijinit de-a lungul timpului activitatea GAL M. H. Vă mulțumim și vă dorim putere de muncă și entuziasm pentru continuarea activităților de dezvoltare a microregiunii.

Dorim colaboratorilor, beneficiarilor de proiecte și tuturor cititorilor să aveți parte de bucurii, mese îmbelșugate și multă sănătate.

Crăciun fericit și un An Nou încununat de succese și dorințe împlinite!

Elena Curcean și Echipa Gal Microregiunea Hârtibaciu

*Crăciun fericit
și un An Nou
îmbelșugat!*

Să ai rânduiala ta și în 2016

1 DECEMBRIE, SĂRBĂTOARE LA AGNITA

Ca în fiecare an, ziua de 1 Decembrie, sărbătoarea națională a României, i-a adunat pe agnițenii patrioți în jurul monumentului eroilor din parcul ce poartă numele căpitanului Axente Lene, eroul agnițean ucis mișelește în 18 decembrie 1918.

Acolo, Consiliul Local, Primăria Agnita și instituțiile din oraș au depus coroane de flori pe soclul monumentului pe care sunt înscrise în marmură numele eroilor agnițeni căzuți pe câmpurile de luptă.

După depunerea coroanelor, preoții parohiilor din Agnita au oficiat o slujbă religioasă în memoria tuturor eroilor neamului românesc.

Momentul religios a fost completat cu două scurte cuvântări ținute de preotul Marius Rebegel și de primarul orașului, ing. Ioan Dragoman. Aceștia au vorbit despre însemnătatea zilei de 1 Decembrie, despre rolul acestei date în devenirea istorică a României, despre eroii care și-au dat viața pentru împlinirea idealului național al românilor, unirea într-o singură țară.

După momentul solemn din Parcul Axente Lene, cei prezenți au fost invitați la Casa de Cultură „Ilarion Cocișiu”, pentru a se bucura de un spectacol muzical coregrafic dedicat zilei de 1 Decembrie.

A fost un spectacol deosebit, aplaudat cu căldură de cei prezenți. Dansurile

populare s-au intercalat cu cântecele patriotice, ale căror ritmuri au fost susținute cu aplauze de spectatori. Pe scenă au evoluat dansatorii din ansamblul Hârtibaciul al Casei de Cultură și cei de la Clubul elevilor Agnita împreună cu grupurile vocale de la colegiul AT Laurian și Gimnaziul G.D. Teutsch.

La reușita spectacolului au contribuit soliștii vocali Petronela Sandu, Florin

Părău, Florin Zamfir și Ioana Bogdan care a făcut și prezentarea momentelor artistice și orchestra condusă de Nicolae Văștea.

Scenariul spectacolului aparține prof. Ioan Sârbu și a fost realizat împreună cu profesorii Doina Părău, Florin Părău și Florin Zamfir. A fost un spectacol demn de marea sărbătoare a României.

I. Bârsan

Este Țara cu care merită să te mândrești...

Cea care se numește atât de frumos, de plăcut și melodios: România. Și cu toate că-i atât de bătrână și de temeinic rânduită pe rotunda suprafață a Pământului, trecutul său dovedește că întotdeauna a stat cuminte între hotarele sale istorice. Însă mult prea departe și timidă în fața mândriei și lăcomiei acelor țări care cu de-a sila s-au așezat la masa plină cu bucate, având stăpâni pătimași și nedrepti în împărțirea drepturilor. Mai marii conducători vremelnici ai neamului românesc au refuzat să își însușească păcatosul și nedreptul nărav de a asupri țări și popoare nevoiașe, de a râvni la ogoarele, pădurile, munții și apele altora! Dimpotrivă, au oferit cu dărnicie pâine, apă, casă și liniște sufletească multor neamuri, apropiate sau mai îndepărtate de fruntările acestei țări, pripășite pe la noi și vânturate precum nisipurile mișcătoare ale deșerturilor. Și cu toate acestea, România continuă să dovedească

Sălăuței. În nopțile lungi ale iernilor, atunci când toți cei ai casei dorm adânciți în vise, ele țin isonul molcom al fusului de tors cu cântece doinite, fredonate în gând. Și nu obosesc în a-și îndemna nepoții și strănepoții, oricât de domni ar fi ei, să se îmbrace românește când merg duminica la biserica din așezările lor natale, după care să se prindă în jocurile populare venite din străbuni.

Dovedind că-i bun la suflet și din cale afară de milos și de cumsecade, românul oferă, până și străinului și neprietenului de țară, de limbă și de neam, o felie de pâine și o cană cu apă limpede și rece. Iar dacă-i flămând și obosit îl omențește cu mâncăruri gustoase și îl culcă în camera cea mai gătită a casei sale. La plecare, tot el îi pune oaspetelui, într-o trăistuță infrumusețată cu țesătura în culorile tricolorului, câteva merinde pentru drum, urându-i ca bunul Dumnezeu să-l aibă în paza Lui ocrotitoare!

că rămâne stavilă sigură la răscruci de grele și întortocheate drumuri, bântuite de tot mai multe rele și aspre vremuri. Iar ca drept răsplată, neprietenii românilor și României o consideră, parcă în batjocură și ocară, „Țara de la marginea Europei”. În zadar trăitorii din-năuntrul ei dovedesc multă și adevărată credință în Dumnezeu; că în sărăcia și în înțelepciunea lui țărânul român își respectă tradițiile cele mai bune și adevărate cu puțință, inclusiv vechea deprindere de a trudi în istovitoare lucrare a pământului, adunându-i cu caznă puținătatea roadelor binecuvântate; că femeile vrednice ale satelor încă mai ostensesc la torsul, năvăditul și țesutul firelor din lână, în, cânepă și bumbac, rânduite de brațele lor obosite în vechi războaie de țesut, cu lemnul lustruit de palmele lor bătătorite! Și cu toate că au „lăzile de zestre” încă pline cu frumoasele lor haine românești, priceputele creatoare de covoare, păretare, cămeși, ii, catrințe, cioareci, năfrâmi, basmale, brâie, desagi și trăistuțe încă mai croiesc și brodează giulgiul alb din bumbac, tot așa cum o fac mâinile măiestre ale țărăncilor-academicieni în creația populară, precum Silvia Tecoașă din Alțâna sibiană a văii Hârtibaciului, Maria Ciucă din Poiana Sibiului, Olivia Timea din Sălciua Munților Apuseni și Lucia Tudoran din Salva Năsăudului și a văii

Așa a fost țărânul român, așa ar trebui să fie toți locuitorii orașelor, satelor și cătunelor presărate pe rotundul pământ românesc precum mărgelile pe firul nevăzut al aței. Meleaguri mândre, frumoase, mănoase și glorioase din Țara românilor!

Dor, Doină și Om de Omenie

Sunt doar câteva omenoase expresii, intraductibile în alte limbi ale pământului, cu păstrarea înțelesului lor, a armoniei și înțelepciunii acestora. Și este firesc să fie așa de vreme ce românul român mereu le folosește în graiul lui rugător, vorbit sau cântat, regăsit în doina de bucurie și cea de întristare. Dovadă că Dor, Doină și Om de Omenie sunt nu numai deosebit de expresive, dar și tare frumoase și armonioase. Asemenea unei zile însoțite de primăvară înflorată sau de toamnă ruginie îmbelșugată.

Fac precizarea că așterneam pe hârtie aceste gânduri într-una dintre zilele cele mai fericite, din cei 80 de ani de viață ai mei: conferirea, într-un cadru festiv și deosebit de înălțător al colindelor Crăciunului anului 2015, a titlului de „Cetățean de Onoare al Orașului Agnita!”.

**La Mulți și Fericți Ani,
dragii mei agnițeni!**

*A consemnat,
Ioan Vulcan-Agnițeanul.*

Spectacol de colinde străvechi la Retiș

Colindul străvechi, tradițional, s-a întors acasă, într-unul dintre satele de pe Valea Hărtibaciului care a păstrat cel mai bine obiceiul popular.

Căminul Cultural din Retiș a găzduit spectacolul de colinde "Deschide ușa creștine", organizat de Primăria și Consiliul Local Brădeni.

Sala căminului s-a dovedit a fi neîncăpătoare pentru publicul care a asistat la prestația soliștilor și cetelor de colindători conduse de preoții parohi.

Spectacolul a fost deschis de îndrăgita interpretă de muzică populară, Maria Lia Bologa, invitată alături de soliștii Valerica Ianoși, Marian și Nicolae Rusan.

Ceata de colindători din Merghindeal condusă de Pr. Sasu Cristian Nicolae a fost primul grup care a urcat pe scenă, urmați de grupul vocal compus din Pr. Florin Țanț, paroh în Brădeni, Pr. Cosmin Petru Dănilă, din Retiș, Pr. Sebastian Horațiu Toma din Movable, Pr. Aurel Dolea din Stejărișu și prof. Stelian Dărăbanț. Cântecul culte specifice Crăciunului prezentate de aceștia și interpretarea au impresionat publicul.

Spectacolul a fost încheiat de gazde, ceata de colindători din Retiș a vestit sătenilor și tuturor celor prezenți Nașterea Domnului prin colinde transmise de rețișeni din generație în generație.

La final, primarul comunei Brădeni, Liviu Modoi, a mulțumit tuturor invitaților și colindătorilor pentru prezența la eveniment și le-a urat hărtibăcenilor să aibă parte de Sărbători Fericite, cu mese îmbelșugate și un An Nou mai bun.

Ioana Potor și Bogdan Albu

Țichindelenii și Marea Unire din 1918

Un sat mic, cu oameni mari!

Așa putem aprecia satul Țichindeal, în urma studierii unor documente legate de actul Unirii din 1918.

La izbucnirea Primului Război Mondial, un mare număr de feciori și bărbați din sat au fost luați la oastea împăratului. Câteva versuri dintr-un cântec local, de cătanie, sunt sugestive:

„M-o luat nemțu' cătană,

M-o luat neamțu' cătană, La pușcă de bunăsamă,

Io la pușcă n-am fost bunu,

Io la pușcă n-am fost bunu, Și m-o luat neamțu la tunu,

Io cătană la-mpăratu',

Io cătană la-mpăratu', Mândra supărată-n satu'.

Odată cu intrarea României în război (15 august 1916), împotriva Puterilor Centrale, se năștea încă o problemă pentru românii din Transilvania (supuși ai Austro-Ungariei): cum să-și lase inima să lupte contra fraților lor, din România?

Preotul Ioan Tatu și învățătorul Simion Dragoman

Acești adevărați conducători spirituali ai comunei(satului) Țichindeal i-au învățat, ani la rând, pe săteni să-și iubească neamul lor, românesc. Cum puteau rămâne indiferenți în fața perspectivei de a lupta contra fraților lor? Profitând de faptul că, în înaintarea lor, armatele române, au ocupat poziții în zona dintre Roșia și Țichindeal, preotul și învățătorul, împreună cu alți locuitori (feciori) au fugit din sat la armata română.

În articolul „Primul Război Mondial și consecințele lui pe Valea Hărtibaciului” scris de profesora Nicoleta Gavrilu, în Gazeta Hărtibaciului nr.10/2013, este citat un document oficial, din care reiese: „La 17 octombrie 1916, lipseau din Țichindeal: preotul Ioan Tatu, învățătorul Simion Dragoman și alți locuitori ai comunei”. Toți aceștia au participat la război, alături de armata română, conștienți că așa trebuiau să acționeze. Învățătorul Dragoman a plantat în satul Țichindeal, împreună cu elevii, 3 stejari în amintirea Marii Uniri. Unul dintre stejari mai străjuiește și azi satul, tăcut dar falnic, în fața Bisericii Ortodoxe. Câțiva ani mai târziu, învățătorul Dragoman s-a mutat la Nocrich unde a devenit directorul școlii românești din localitate.

Delegația Cercului Electoral Nocrich, la Alba Iulia

După înființarea **Consiliului Național Român Central (18 octombrie 1918)** se transmite un „Apel” către toți românii din vechea monarhie austro-ungară, pentru organizarea consiliilor naționale locale și gărzilor naționale.

La 11/24 noiembrie 1918, are loc la Nocrich (informație din Cartea Satului Fofeldea - vol II - redactor și editor Marius Halmaghi) adunarea **Cercului Electoral Nocrich**, unde sunt aleși **5 membri** care sunt delegați să participe la adunarea de la Alba Iulia.

Căpitanul Ioan Hidu, delegat al Cercului Electoral Nocrich la Alba Iulia

Pe baza **Credenționalei** primit, delegația are următoarea componență:

1. Ioan Lapedatu, director Sibiu;
2. Dr. Nicolae Bălan, profesor Sibiu, viitorul Mitropolit al Ardealului, (1920);
3. **Ioan Hidu, căpitan din Țichindeal;**
4. Aurel Petrișor, locotenent din Alțina;
5. Aurel Constantinescu, director din Fofeldea.

Ulterior acestor evenimente, căpitanul Ioan Hidu s-a mutat din Țichindeal. Îl regăsim documentar, abia în anul 1942, când este numit **primar al orașului Lugoj**. Decretul regal semnat de M. S. Regele Mihai I numește pe colonelul Ioan Hidu, ca primar în orașul menționat (în conformitate cu Monitorul Oficial nr.26/31 ianuarie 1942). Între 1942-1947 trăiește la Lugoj și îl regăsim în lucrarea lui Eusebiu Narai „Situația financiar-bancară (1944-1948) în

județul Caraș-Severin”. Îndeplinește funcția de cenzor și de membru al Consiliului de Administrație al Băncii „Cărășana”.

Este posibil să fie înmormântat la Lugoj.

Comandantul Gărzii Naționale din Cluj.

Prin declarația de independență de stat, din 2 noiembrie 1918, Ungaria pune capăt statului dualist Austro-Ungar. În același timp, nerecunoașterea dreptului la autodeterminare a celorlalte popoare (printre care și românii) amplifică acțiunile naționale ale acestora.

Astfel la 17 noiembrie 1918, se înființează Senatul Național din Cluj, în frunte cu dr. Amos Frâncu și dr. Emil Hațiegan. Acest Consiliu Național din Cluj, numește pe **colonelul Ioan Hidu „comandant general al legiunilor române și a poporului român înarmat, din Ardeal”.**

Colonelul Ioan Hidu, comandantul Gărzii Naționale Române din Cluj în anul 1918, viitor General de Brigadă

Odată numit ca și șef al Gărzii Naționale din Cluj, colonelul Ioan Hidu dă „Ordinul de zi nr.7/17 noiembrie 1918” prin care stabilește măsurile necesare pentru apărarea vieții românilor din zona Cluj.

Ită câteva repere din viața și activitatea lui Ioan Hidu: **s-a născut în comuna Țichindeal**, la 18 ianuarie 1871, din părinții Simion și Maria, Studiile liceale le-a finalizat la Viena cu „eminență” între 1883-1886. Din 1866 până în 1890 a urmat școala de Cadeți de la Sibiu, absolvită cu calificativul „foarte bine”. Între 1888-1918 este ofițer în armata austro-ungară. Între 1914-1918 a participat la peste 20 de lupte în Serbia, Galiția, Tirolul de Sud, Isonzo. A fost recompensat cu ordine și medalii: „Signum Laudis”, „Coroana de fier cl. a-III-a”, „Crucea de merite militare”, „Crucea Carol”.

Spre sfârșitul războiului(29 iulie 1918) se căsătorește la Praga cu Iaroslava Hlonsk.

În noiembrie 1918 este numit comandant al Gărzii Naționale din Cluj. După 1918, îndeplinește diverse funcții în armata română, ajungând să treacă în rezervă cu **gradul de General de Brigadă**. A locuit în ultimii ani de viață la Turda, str. Basarabiei, nr.22, unde a și decedat în 1955.

Nu putem încheia această prezentare, fără a evidenția apelul făcut ostașilor români, cu care se încheie Ordinul de zi nr.7/17 noiembrie 1918:

Ostași Români,

Astăzi lumea ne privește. De la apus la răsărit, două continente văd în noi pe soldații păcii, libertății și ordinii.

Pentru națiunea română, pentru toate neamurile, o sfântă datorie ni se cere: împliniți-o! Atunci și numai atunci o să purtați cu fală numele de „ROMÂN”!

Păziți credința în Dumnezeu!

În numele lui, tot înainte!

Ura! Steagul tricolor!

Notă: Datele despre viața și activitatea lui Ioan Hidu le-am obținut consultând lucrările:

„Înființarea Gărzii Naționale Române și a Senatului Național Român din Cluj (1918), redactate de Generalul de Brigadă Ioan Hidu” publicată de Cornel Tucă pe blogul anamaria-catalina (2013).

„Cariera militară a primului comandant al Gărzii Naționale Române Cluj: generalul de Brigadă Ioan Hidu”, scrisă de profesorul Cristian Enache și locotenent-colonel, inginerul Marius Olteanu.

Nocrich, 25.11.2015

prof. Achim Mihuleț

Colinde, tradiții și recunoștințe în preajma Crăciunului

E vremea colindelor, vremea glasurilor de copii care vestesc nașterea pruncului Mântuitor, vremea în care cele mai vechi obiceiuri populare redevin de actualitate.

E vremea când ne aducem aminte și să îi răsplătim pe cei care de-a lungul timpului au contribuit la dezvoltarea și promovarea valorilor comunității din care facem parte.

Festivalul "E vremea colindelor", ajuns la ce-a de-a X-a ediție, a adus pe scena Casei de Cultură "Iarion Cocișiu" din Agnita bucuria Crăciunului, recunoștința și cultura, toate aflate sub acoperemântul tradiției populare.

Spectacolul din 20 decembrie a început, după o scurtă cuvântare a Preotului Protopop Naicu Mihai, cu un tablou coregrafic pus în scenă de membrii Ansamblului Folcloric "Cununa". Colindele strămoșești și jocul popular au compus imaginea unui vechi obicei de Crăciun, Butea Junilor, specific Văii Hârtibaciului.

Grupul vocal al Casei de Cultură "Iarion Cocișiu" și grupurile vocale ale școlilor din Agnita au adus prin glasurile elevilor seninătatea Nașterii Domnului, astfel Grupul vocal al Școlii Generale G. D. Teutsch și Grupul Vocal al Colegiului Tehnic A. T. Laurian i-au colindat pe toți cei prezenți în sala Casei de Cultură, iar membrii Ansamblului Folcloric Hârtibaciul au jucat spre încântarea tuturor spectatorilor. Invitați speciali ai festivalului, Grupul Vocal "Flori de garofiță" din Măneciu, au adus în fața publicului colindul Prahovean.

Ioan Vulcan Agnițeanul, Cetățean de Onoare

Un moment important al evenimentului a fost marcat de acordarea diplomei de Cetățean de Onoare al Orașului Agnita domnului Ioan Vulcan, agnițeanul a cărui voce s-a auzit de-a lungul vremii la radiodifuzor în casele românilor. Dacă până acum s-a făcut remarcat prin puterea cuvântului vorbit sau scris, Ioan Vulcan a impresionat de această dată prin imagine. Cinstea pe care o poartă locului de origine, și care l-a determinat să adauge "Agnițeanul" propriului nume, a demonstrat-o de această dată prin portul popular specific Văii Hârtibaciului pe care l-a îmbrăcat.

"Nu m-aș fi făcut niciodată domn dacă nu venea CAP-ul, rămâneam plugar și sigur nu eram ultimul dintre

țărani. Am cutreierat țara numai după ce am cunoscut toată Valea Hârtibaciului", a specificat Ioan Vulcan-Agnițeanul.

Obiceiurile hârtibăcenilor într-un nou volum

"Când e vorba de cărțile mele cu un ochi râd și cu unul plâng. Râd pentru că există și plâng pentru că nu am reușit mai mult", a declarat prof. Mircea Drăgan-Noiștețeanul, în cadrul festivalului odată cu lansarea unui volum care cuprinde date despre sărbătorile și obiceiurile românilor de pe Valea Hârtibaciului. Atât de multe pot fi scrise despre tradițiile hârtibăcenilor, spune autorul, încât o viață de om ar fi aproape insuficientă pentru a le putea transmite pe toate în scris. "Noi trebuie să lăsăm obiceiurile celor care vin după noi", a ținut să precizeze prof. Mircea Drăgan-Noiștețeanul. Volumul lansat anul acesta în preajma sărbătorilor de iarnă face parte dintr-un proiect mai mare, o monografie a Văii

Hârtibaciului care urmează să fie publicată în premieră.

Festivalul "E vremea colindelor" a fost încheiat în mod solemn de Corul Sf. Nicolae al Orașului Agnita, dirijat de prof. Doru Paul Nițescu. La ediția de anul viitor festivalul va reveni, potrivit organizatorilor, la forma inițială, printre protagoniști aflându-se cetele de colindători din satele hârtibăcene.

Bogdan Albu

„Lumina lui Hristos luminează tuturor!” (Liturghia Darurilor)

„Apare cu binecuvântarea IPS Părinte Mitropolit dr. Laurențiu Streza”

Colindă, Doamne, colind

Maria Pănăzan

Colindă-mă, Doamne, în noaptea preafumoasă a Luminii, eu mă rog de Tine în colind sporește-mi dragostea preafumoasă a Dăruirii

Colindă-mă, Doamne, e timpul împărăției și-a strălucirii neînserate, și mă rog de Tine, venit-a timpul bucuriei și-a Învierii

Colindă-mă, Doamne, cu plânsul Tău alină-mi raza sfințelor iubiri pe fireasca-mi trudă și-acoperă obrazul fulgilor cu neprihana gângurită-a celor pe care-i lași să vină la Tine!

Preot nou la Ghijasa de Sus

După mai bine de 27 de ani, păstorul spiritual al creștinilor ortodocși din parohia Ghijasa de Sus, părintele Mihai Rusu a predat grija acestor credincioși noului preot Rareș Dușescu. Evenimentul la care au participat foarte mulți credincioși îmbrăcați în portul tradițional românesc, a avut loc în Biserica cu hramul „Sf. Ioan Botezătorul” din localitate, în Duminică, a XXX-a după Rusalii (29.11.2015), când, Preasfințitul Părinte Ilarion Făgărășanul, Episcopul-vicar al Arhiepiscopiei Sibiului a săvârșit Sfânta Liturghie înconjurat de un sobor de preoți și diaconi din care a făcut parte și părintele Naicu Mihai, protopopul Agnitei.

În cadrul Sfintei Liturghii, tânărul teolog, părintele diacon Rareș Dușescu a fost hirotonit și instalat preot pe seama parohiei Ghijasa de Sus. Pline de încărcătură emoțională, au fost momentele citirii jurământului de preot, în fața mulțimii de credincioși prezenți.

Părintele Mihai Rusu a evocat principalele momente din lungă perioadă de slujire, le-a mulțumit enoriașilor pentru că l-au înțeles și i-au fost alături. Părintele Protopop Mihai Naicu l-a felicitat pe preotul Mihai Rusu pentru îndelunga-i activitate cu multe împliniri în această parohie, subliniind faptul că activitatea preotului nu se termină odată cu ieșirea la pensie, aceasta fiind doar încetarea unei activități administrative, datorită lui în slujba creștinilor și a credinței încetând doar la sfârșitul vieții.

Apoi Preasfințitul Părinte Ilarion Făgărășanul i-a înmănat noului preot însemnele instalării lui în această parohie: Sfânta Evanghelie, Sfânta Cruce și cheia bisericii, urându-i să păstorească în liniște și vreme îndelungată în această parohie cu creștini ortodocși devotați. Părintele Rareș Dușescu, foarte emoționat de importanța momentului, le-a mulțumit tuturor și preotului Mihai Rusu pentru exemplul bun și buna stare spirituală a enoriașilor și a promis că va încerca să fie la înălțimea așteptărilor enoriașilor care i-au fost încredințați.

Urăm și noi noului preot multe împliniri în misiunea încredințată.

Redacția.

Cel ce cu trupul în Movile ai venit, iar duhovnicește la toți ai ajuns... Ierarhe Nicolae!

Duminică, 6 decembrie, cu ocazia sfântului praznic al marelui Ierarh Nicolae, în mijlocul comunității din Movile a fost adusă o mică parte din trupul acestui milostiv mijlocitor. Această mare binecuvântare a venit ca un semn de bucurie al sfântului pentru grija deosebită pe care în ultima perioadă parohia a arătat-o față de sfântul său locaș din comunitate. Dumnezeiasca Liturghie de hram, a fost oficiată de un sobor de 3 preoți, apoi după tradiție s-a înconjurat sfântul locaș, împreună cu credincioșii având prapori și icoana Sfântului Nicolae. Preoții au purtat micile racle ale Sfântului Nicolae, ale Sfântului Iov de la Poceaev împreună cu fragmente din trupurile martirilor de la Aiud. În cuvântul de învățătură părintele Ioan din Gherdeal a subliniat cât de diferiți suntem de Creatorul nostru. Dumnezeu fiind deasupra timpului și veșnic, rămâne mereu același, iubitor, blând, darnic și plin de milă față de făptura mâinilor Sale, statornic în Noul Legământ pe care l-a pecetluit cu Sângele Fiului Său. Oamenii sunt efemeri, vulnerabili, influențați de curentele ideologice ale timpurilor și infideli prin convingeri și fapte, Legii celei Noi.

Singurul mijloc de a intra în veșnica Împărăție încă de aici sunt lacrimile de pocăință, care înobilează pământul inimii noastre, bucurând pe sfinții îngeri.

Taina Sfântului Maslu a fost săvârșită de un sobor de 8 preoți: Părintele Ioan din Gherdeal, Părintele Teofil din Iacobeni, Părintele Ciprian din Netuș, Părintele Ion din Noiștat, Părintele Cosmin din Retiș, Părintele Aurel din Stejerișu, Părintele Andrei din Coveș și Părintele Sebastian.

Părintele Andrei a îndemnat la imitarea smereniei Sfântului Nicolae care a încercat peste puteri să împlinească cuvântul Domnului Nostru: „să nu știe stânga, ce face dreapta”!

A urmat prezentarea lucrărilor pe care firma URSA IUCON le-a efectuat în cele două luni în care sfânta Biserică a fost în renovare: subzidirea sfântului locaș pe segmente de 1 metru, sudarea fierului beton din segmentele respective, hidroizolație, refacerea drenajului și a trotuarului din jurul sfântului locaș, defacerea tencuielii interior și exterior pe înălțime de 1 m pentru aerisirea pereților, hidroizolație și termoizolație interior.

Mulțumim Lui Dumnezeu pentru tot ajutorul care coboară neincetat peste întreaga comunitate din Movile. De asemenea mulțumim Maicii Preacurate, Sfinților Nicolae și Iov precum și tuturor sfinților știuți și neștiuți care mijlocesc pentru sufletele noastre mântuire veșnică.

Mulțumim Înalt preasfințitului Părinte Mitropolit Laurențiu din încuviințarea căruia s-au efectuat toate lucrările, preacucernicului părinte protopop Mihai care permanent ne-a fost alături. Suntem recunoscători Secretariatului de Stat pentru Culte-București, Direcției pentru Cultură și Patrimoniu-Sibiu, Consiliului Județean Sibiu-Domnului Președinte Cindrea Ioan, Ocolului Silvic-Agnita, Primăriei Comunei Iacobeni - Domnului Primar Cori Ioan și întregului Consiliu Local dar și tuturor credincioșilor ortodocși din Movile.

Dumnezeu să le răsplătească în Ziua A ceea și membrilor Consiliului Parohial: Langa Constantin Emil (epitrop), Ciochină Ștefan, Drăgan Virgil, Chișu Florin, Dincă Nicolae, Călborean Cornel, Mogneag Vasile și Calo Ilie Valeriu.

În final, mulțumim echipei de specialiști: Doamna Blaga Dorina Doina (inginer de șantier pentru monumente istorice), Domnului Mircea Radu (inginer de rezistență), Chiorean Andrei (arhitect), Hapca Ioan (geolog), Oros

Ioan (expertiza tehnică), firmei Ursa Iucon (domnii ingineri Ionuț și Radu URSA) dar și oamenilor din sat care s-au implicat.

Pr. Toma Sebastian
Parohia Movile

Preot nou la Coveș

Duminică 22 noiembrie 2015 a fost zi de mare sărbătoare creștinească pentru locuitorii satului Coveș. A fost ziua în care enoriașii acestui sat - pentru care biserica a fost totdeauna un punct de referință în viața lor spirituală - s-au bucurat de hirotonia unui nou preot în parohia lor. În această Duminică, a XXVI-a după Rusalii, Preasfințitul Părinte Ilarion Făgărășanul, Episcopul-vicar al Arhiepiscopiei Sibiului s-a aflat în mijlocul credincioșilor din Parohia „Adormirea Maicii Domnului”, localitatea Coveș, Protopopiatul Agnita

A urmat apoi săvârșirea Sfintei Liturghii de către Preasfințitul Părinte, înconjurat de un sobor de preoți și diaconi din care a făcut parte și părintele Naicu Mihai, protopopul Agnitei. În cadrul Sfintei Liturghii, tânărul teolog, părintele diacon Iancu Andrei a fost hirotonit și instalat preot pe seama parohiei Coveș. Pline de încărcătură emoțională, au fost momentele citirii jurământului de preot, în fața mulțimii de credincioși prezenți. Odată cu îmbrăcarea hainei preotești, Preasfințitul Părinte l-a felicitat și i-a înmănat tânărului preot, în mod simbolic, Sfânta Evanghelie, Sfânta Cruce și cheile bisericii. Felicitări i-au fost adresate de către PC Protopop Naicu Mihai, de înaintașul său preotul Coșorean Cosmin, care i-a promis să-i fie alături, de membrii familiei sale și de toți cei prezenți.

Ne alăturăm celor care l-au felicitat și-i urăm noului preot Iancu Andrei multe împliniri în misiunea încredințată.

Redacția.

Sfințirea monumentului eroilor la Benești

“Cu gândul la copii și la părinți
Au murmurat Cuvântul către sfinți
Simțind că nu e rană să te doară
Mai tare decât dragostea de țară.”
de Aurel Anghel

Anul 2015 marchează aniversarea a 70 de ani de la încheierea celui de-al Doilea Război Mondial.

Duminică 29 noiembrie 2015 în satul Benești, comuna Alțâna, a avut loc slujba de sfințire a monumentului ridicat în cinstea și spre pomenirea eroilor din primul și al doilea război mondial. Această zi este un moment important pentru toți fiii satului. Mai mult ca oricând, gândurile noastre se îndreaptă spre cei care prin vitejia și jertfa lor au apărât libertatea și independența și au menținut vie încrederea poporului în valorile creștine.

Monumentul ridicat la Benești este locul unde ne-am adunat pentru a aduce un omagiu și respectul nostru pentru cei ce cu prețul vieții ne-au apărât țara și neamul. Numărul mare de eroi din satul Benești ne arată și ne vorbește despre patriotismul, dragostea de neam și credința a locuitorilor de pe Valea Hârtibaciului.

Ridicarea acestui monument este o datorie din partea noastră, ca recunoștință adusă lui Dumnezeu pentru jertfelnicia celor care s-au luptat pentru apărarea patriei și a credinței strămoșești, pentru libertatea și demnitatea poporului român.

Monumentul a fost ridicat de către domnul

deputat Axente Ioan la inițiativa episcopului Nicolae Șerban și a pr. paroh Mihai Todirenchi. La slujba de sfințire au participat: domnul deputat Axente Ioan, domnul primar Bucșă Ioan alături de oficialitățile locale și numeroși credincioși ai satului. Slujba a fost oficiată de către părintele protopop Mihai Naicu și părintele paroh Mihai Todirenchi.

Lui Dumnezeu slavă și eroilor veșnică pomenire.

Pr. Todirenchi Mihai,
Parohia Benești.

Familia în perspectiva Sf. Ioan Gură de Aur (II)

Pentru unul ca acesta mă voi lăuda; iar pentru mine însumi nu mă voi lăuda decât numai în slăbiciunile mele. ne spune Sf. Ap. Pavel în epistola către Corinteni în cap. 12, versetul 5.

Familiiile creștine să nu uite niciodată că această căsătorie este „o Taina mare” o alegere sfântă, a cărei celebrare trebuie să păstreze cu grijă amprenta divină. Trei caractere vor salva această origine divină a sfințeniei: evlavia, decența, iubirea.

1. Evlavia – Să ne amintim de nunta din Cana, pe care o socotise vrednică Omul-Dumnezeu s-o sfințească prin prezența sa, cea a mamei sale a apostolilor săi. Preotul a primit acel dar tainic, el a fost amestecat în mod tainic cu Taina; biserica s-a deschis pentru moment întregii asistențe.

2. Decența – Cât nu este de disprețuit acel du-te vino necurat și lasciv, care în anumite locuri, necinstește banchetul nunților și seara care urmează?... Cât de vinovate sunt aceste cântece, aceste cupluri, aceste aluzii obscene, aceste scene de teatru, unde pudoarea primește atâtea lovituri mortale! Este aceasta urmarea naturală și logică a ceremoniei grave și curate de dimineață!

3. Iubirea – Vreți voi nunți binecuvântate de Dumnezeu? Faceți să ia parte la ele săracii. Că mulțumirea lor îmbrucată de milosteniile voastre să facă mirilor un cortegiu a cărui pompă nu v-a egala nici o strălucire deoarece cu ei vine Hristos. Familii cu adevărat creștine, introduceți acest obiectiv de a face din săraci oaspeții bucuriilor voastre din căsătorii.

Datoriile soțului, ale soției, ale amândurora.

“Dar din cauza desfrânării, fiecare să-și aibă femeia sa și fiecare femeie să-și aibă bărbatul său” - spune Sf. Ap. Pavel în Ep. II Cor (7,2).

Datoriile particulare ale soțului – Prima sa datorie este de a menține în mod demn superioritatea pe care i-o atribuie Dumnezeu, puterile care i le conferă, stăpânirea care i-o acordă în casa familiar. El este mai întâi „cap” femeii, precum Iisus Hristos Bisericii. Femeia iese din el, și nu el provine din femeie. Nu bărbatul a fost creat pentru femeie, ci femeia pentru bărbat - acestea sunt cele patru titluri ale lui.

O a doua obligație a soțului este de a avea grijă de viața soției și de a copiilor. A lui sunt grijile și ostenele vieții publice.

O a treia obligație este de a conduce pe femeia sa, pe ea s-o sfătuiască, s-o învețe, de a o muștra cu iubire. Femeia trebuie să găsească în soțul ei un ghid sigur, un sfătuitor înțelept și blând, un ajutor solid, însă ca îndemnul și muștrările să fie totdeauna moderate cu răbdare dictate de o iubire adevărată și purtări de înțelepciune creștină. Această soție este lumească și cochetă, totdeauna ocupată cu atuurile, avidă să se însoțească și să se împodobească? Soțul ei s-o aducă puțin câte puțin prin reflexii abile potrivite la o simplitate potrivită. Se mânie ea pentru sărăcie și aspiră cu nerăbdare la bogăție, la bunăstare, la lux? Soțul ei să-i insufle cu dreptate și răbdare eroismul și avantajele dumnezeiești ale sărăciei. Așa v-a face el pentru lipsurile pe care le v-a vedea în însoțitoarea sa; astfel forța blândității și a răbdării v-a aduce corectarea spre înțelepciune și spre virtute.

Datoriile particulare ale femeii - aceste datorii privesc pe soțul ei, copiii ei, interiorul ei, ca soție, mamă, stăpână a casei. În viziunea Sfântului Ioan Gură de Aur, autoritatea care însoțește conducerea treburilor familiale este în mod real împărțită în cel mai înalt grad - soția fiind „a doua putere”, „al doilea împărat al casei, căruia îi lipsește doar coroana”. El definește căsătoria drept „acea stare potrivit căreia există și egalitate, și libertate”, unde „supunerea este ușoară” Dacă „cel ce conduce în Biserică are colaboratori care se află sub autoritatea lui, tot astfel și bărbatul are un colaborator, anume, pe soția lui.”

1. Datoriile care privesc soțul ei – Ea îi datorează zidire, ea îi datorează supunere conjugală. Rolul de soție creștină este imens sub acest raport. Și să vedem mai întâi cum Dumnezeu îl pune în mod fericit în măsură să se achite de el. Viața femeii este retrasă, calmă, tăcută, în sânul căminului ei. Pe când soțul ei este agitat, ca o barcă în mijlocul valurilor dezlănțuite, în mijlocul tulburărilor publice ale vieții, ea ca într-un port liniștit, este la adăpost de agitații în casa ei. Cât îi este de ușor de a-și reculege sufletul ei și de a-l împodobi cu gânduri sfinte și cu rugăciuni! Ușor ea merge la biserică, și chiar atunci când datorii societății o cheamă în lume, pudoarea și reținerea impuse de sexul ei îi sunt o salvare sigură. Care este de acum

datoria ei? Ea trebuie, când soțul intră agitat și obosit, adesea mort pentru șocurile vieții din afară, să fie mângâietoarea lui și sfătuitoarea lui iubitoare. Și ceea ce n-ar obține de la el prietenii lui cei mai influenți, ea înarmată cu farmecele ei inspirate și din iubirea ei v-a ști să obțină. Prin soluția evlavioasă și credincioasă barbatul cel mai răzvrătit față de datoriile creștine se v-a găsi la sfârșit învins, convins și plecat.

Ce putere au avut asupra soților lor aceste femei minunate despre care ne vorbește Scriptura? Debolele, Iuditele, Persidele, Mariile, Priscilele, și aceste împărătese atât de minunate sfătuitoare ale soților lor? Însă de asemenea ce rău poate face femeia, fără seriozitate, fără conduită? Ce n-a putut femeia lui Abesalom, a unui Samson? Ea ar fi făcut să cadă Iov, dacă Iov n-ar fi fost de neînving în răbdarea sa și în credința sa.

Dacă este lumească, dornică după toalete și după lux, răspândind în deșertăciuni plusurile casei și dezolându-l pe soțul ei prin pretențiile distrugătoare ale frivolităților ei, atunci grijile, surdele tulburări, sau tristețile vor mări ruina soțului în treburile personale.

2. Datoria femeii ca stăpână a casei – Dumnezeu împărțind datoriile familiei și atribuind bărbatului greutatea din afară și pretențiile vieții publice, păstrează pentru femeie conduita interiorului. Acolo este domeniul și câmpul ei de acțiune. Adevărate nenorociri cad asupra căminului atunci când femeia neglijează conducerea. Nu sunt pentru femeie sarcinile publice nici să împlinească funcții sociale. Ea nu este făcută nici pentru magistratură, nici pentru adunările populare, nici pentru alte cariere pe care trebuie să le îndeplinească numai bărbatul. Pentru femeie grijile casei unde nimic nu trebuie și nu poate s-o înlocuiască sunt ale ei. „Nu poți să dai hotărâri în senat, însă poți să dai hotărârea lucrurilor familiare și chiar mai bine decât bărbatul poți administra lucrurile casei. Nu poți administra public, însă poți să-i educi frumos pe copii; poți să-i deprinzi bine pe copii să nu facă răul, și să ție în slujire familia”. Așa a reglat dumnezeiasca înțelepciune tot lucrul. Acolo unde omul va fi neîndemnat, femeia primește toată aptitudinea. Acolo unde femeia este deplasată, bărbatul aduce facultățile potrivite. Și dacă bărbatul a primit ca parte administrarea cea mai înaltă și cea mai cinstită, înseamnă că ei trebuie să aibă în familie primul rang și să-i rămână șeful necontestat.

Datoria comuna amândurora – Aceasta datorie este educația copiilor, opera esențială, opera grea, opera la care contribuția femeii e de nelipsit. Ea hotărăște asupra viitorului temporal și veșnic al copilului; ea decide asupra fericirii familiei. Cu ce se va compara pe dreptate tinerețea? „Lucru greu și aspru este tânărul...” Și cum să se piardă ea pentru a reuși în educația copiilor? Trebuie mai întâi sa-i formeze pentru disciplină.

Mai întâi disciplina, ascultarea, formarea moravurilor. Copilul să fie plecat de la început, să se evite moleșala, luxul, excesele bunăstării, ca el să fie curat totdeauna! Curăția la copii la omul tânăr, iată marele obiect al pretențiilor părinților. Totul se pierde, prezentul și viitorul, dacă omul tânăr este stricat. Omul tânăr desfrănat v-a fi mai târziu soțul infidel, fără principii sau idealuri. „Educații pe aceștia în disciplina și ascultarea de Dumnezeu”, zice Ap. Pavel. Nimic nu v-a folosi fără o educație religioasă; cu ea totul se întoarce spre folos și spre bogăție. Vedeți pe Ana soția lui Faneul, ea îl dă lui Dumnezeu pe fiul ei și acest fiu ajunge minunatul profet Samuel. Copilul să știe să gândească, ca și creștin, această înțelepciune îi v-a folosi mai mult decât toate celelalte. În loc să aspire la bogăție el v-a avea sufletul destul de înalt pentru a disprețui bogăția. În loc de a urmări slava și onorurile lumii acesteia, el se v-a încununa cu splendorile veșnice. În loc de a se ambiționa spre o viață mai lungă, el v-a aspira la o viață divină fără de sfârșit. În loc de a fi abil să vorbească frumos, el v-a avea elocvența faptelor, prestigiul pe care-l dă virtutea. Să ne gândim la eroii străluciți pe care i-a produs religia în cursul veacurilor.

Se va obiecta că o asemenea educație duce negreșit la starea călugărească? Și unde va fi răul dacă tânărul părăsește veacul ca pe un ocean prea bogat în inecuri pentru a intra în calmul și în siguranța portului? De altfel părinții să cunoască responsabilitatea care apasă peste el, ca ei să se gândească la muștrările lui Dumnezeu dacă ei se opun chemării fiului lor sau a fiicei lor.

Pr. Toacșe Adrian,
Parohia Mihăileni

Închinarea plăcută lui Dumnezeu semnificația și mijloacele ei de exprimare (II)

Semnificația predării. Predarea noastră înaintea lui Dumnezeu nu este o resemnare pasivă, o nenorocire, ori o scuză pentru lenevie. Nu înseamnă acceptarea unei condiții existente. Înseamnă ceva cu totul opus: sacrificarea vieții tale ori suferință în folosul a ceea ce trebuie să schimbi. Dumnezeu adesea cheamă oameni în luptă spre folosul Său. Capitulara nu este lașitate ori mișelie.

Cu alte cuvinte nu înseamnă să renunți la lucruri raționale. Dumnezeu n-ar vrea să-ți irosești mintea ce ți-a dat-o. Dumnezeu nu vrea roboți de care să se folosească. Renunțarea nu este reprimarea personalității tale. Dumnezeu vrea să folosească personalitatea ta unică. În loc să fie diminuată, capitulând o îmbogățește. C. S. Lewis a observat: „Cu cât Dumnezeu deține un control mai mare în viața noastră, cu atât mai mult devenim noi înșine – pentru că El ne-a făcut. El a inventat tot felul de oameni deci tu și eu am fost concepuți să fim ceva. Asta înseamnă că atunci când mă întorc la Hristos, când am renunțat la mine însumi în favoarea personalității Lui, atunci încep pentru prima dată să am cu adevărat propria-mi personalitate.”

Predarea este demonstrată, cel mai bine, prin supunere și încredere. Să zici: „Da, Doamne” la orice El cere. Și să zici „Nu, Doamne” chiar dacă este contradicție cu ce gândești. Tu nu poți să-L numești pe Iisus Domnul tău, când tu refuzi să te supui Lui. După o noapte de trudă la pescuit, Petru a arătat adevărata predare când Iisus i-a zis să mai încerce o dată: „Învățătorule, toată noaptea ne-am trudit, și n-am prins nimic; dar, la cuvântul Tău, voi arunca mrejele!” (Luca 5.5) Oamenii care au capitulat s-au supus Cuvântului lui Dumnezeu chiar dacă acesta nu a avut nici un sens.

Un alt aspect al renunțării depline în viață este **încrederea**. Avraam a urmat instrucțiunile date de Dumnezeu fără să știe unde va fi dus. Ana a așteptat pentru vremea potrivită de Dumnezeu fără să știe când. Maria a așteptat o minune fără să știe cum. Iosif s-a încrezut în scopul lui Dumnezeu fără să știe de ce s-a realizat în acele circumstanțe. Fiecare din acești oameni au renunțat total înaintea lui Dumnezeu.

Tu știi că te-ai predat lui Dumnezeu când te bazezi cu totul pe Dumnezeu să rezolve situațiile în loc să-i manipulezi pe alții, să forțezi nota, și să controlezi situația. Lasă-le pe toate la o parte și lasă-L pe Dumnezeu să lucreze. Tu nu trebuie să fii întotdeauna „ocupat”. Scriptura spune: Taci înaintea Domnului, și nădăjduiește în El. (Psalm 37.15). În loc să tragi din greu, încrede-te mai mult.

De asemenea tu știi că ai capitulat când tu nu reacționezi la critici, și nu te grăbești să te aperi pe tine însuși. Inima care a renunțat se vede cel mai bine în domeniul relației. Tu nu-i mărginești pe unii, nu-ți ceri drepturile tale, și nu te scoți pe tine în evidență când ai capitulat.

Cel mai dificil domeniu al renunțării este în domeniul financiar. Mulți au gândit: „Eu vreau să trăiesc pentru Dumnezeu dar în același timp vreau să adun suficienți bani să trăiesc o viață confortabilă și să ajung la pensie”. Pensionarea nu este scopul unei vieți ce a capitulat, pentru că este în competiție cu ceea ce Dumnezeu ne atrage atenția cu prioritate. Iisus a zis: „Nu puteți sluji lui Dumnezeu și lui Mamona. (banului)” (Matei 6.24) și ”unde este comoara voastră, acolo va fi și inima voastră”. (Matei 6.21).

Un exemplu suprem al renunțării la sine este Domnul Iisus Hristos. Noaptea dinaintea crucificării, Domnul Iisus a renunțat la Sine pentru planul lui Dumnezeu. El s-a rugat: Tată, – Ție toate lucrurile Îți sunt cu putință; depărtează de la Mine paharul acesta! Totuși, facă-se nu ce voiesc Eu, ci ce voiești Tu.” (Marcu 14.36).

Domnul Iisus nu s-a rugat „Dumnezeule, dacă Tu poți să dai la o parte această durere, fă-o te rog”. El deja a spus că Dumnezeu poate face orice! În schimb El s-a rugat: „Dumnezeule, dacă este spre folosul Tău să ție această suferință, fă-o te rog. Dar dacă aceasta împlineste planul Tău, asta este ceea ce vreau și Eu”.

Adevărata persoană care renunță spune: „Tată, dacă această problemă, durere, boală, ori circumstanță este necesară să împlinesc scopul Tău și slava Ta în viața mea ori în viața altora, te rog nu le lua de la mine” Acest nivel al maturității nu vine așa ușor. În cazul Domnului Iisus, agonia trăită pentru împlinirea planului lui Dumnezeu a fost așa de mare că sudoarea s-a prefăcut în picături de sânge. Renunțarea este greu lucru. În cazul nostru, este un război împotriva egocentrismului naturii noastre.

Binecuvântarea predării. Scriptura este limpede ca și cristalul când vorbește despre beneficiile obținute prin capitulara deplină a vieții tale în fața lui Dumnezeu. Prima dată tu experimentezi pace: Împrietenește-te dar cu Dumnezeu, și vei avea pace; te vei bucura astfel iarăși de fericire. (Iov 22.21).

Apoi experimentezi libertate: dacă Fiul v-a face slobози, veți cu adevărat slobози. (Ioan 8.36). În al treilea rând experimentezi puterea lui Dumnezeu în viața ta: veți primi o putere (Fapte 1.8). Ispitele care vin cu nerușinare și problemele peste măsură de mari pot fi distruse de Domnul Iisus când i le dai Lui.

Când Iosua a abordat cea mai mare bătălie a vieții sale, El s-a bazat pe Dumnezeu, a căzut în închinare înaintea Lui, și a renunțat la planurile lui. Această renunțare a condus la o buimăceală pentru unii și victoria poporului asupra Ierihonului. Acesta-i paradoxul: Victoria vine în urma renunțării. Capitulara nu te slăbește, ci te întărește. Capitulând în fața lui Dumnezeu, nu trebuie să-ți fie frică ori să mai renunți la altceva. William Booth, fondatorul organizației Armata Salvării a spus: „Măreția puterii omului este în măsura renunțării lui”.

Oamenii care au capitulat înaintea lui Dumnezeu sunt oamenii folosiți de El. Dumnezeu a ales-o pe Maria să fie mama Domnului Iisus, nu pentru că a fost talentată ori bogată ori frumoasă, ci pentru că ea a renunțat în fața Lui. Când îngerul a explicat planul incredibil al lui Dumnezeu ea a răspuns în mod calm: „Iată, roaba Domnului; facă-mi-se după cuvintele tale!” (Luca 1.38). Nimic nu este mai puternic decât a te preda în mâinile lui Dumnezeu. Supuneți-vă dar lui Dumnezeu. (Iacov 4.7).

Cel mai bun mod de a trăi. În cele din urmă, orice om cedează în fața cuiva, ori a ceva. Dacă nu vei capitula în fața lui Dumnezeu, tu vei capitula în fața opiniilor ori așteptărilor altora, a banilor, a resentimentelor, a fricii, ori a mândriei tale, poftelor tale, ori eului tău. Tu ai fost destinat să te închini lui Dumnezeu – și dacă tu refuzi să te închini Lui, tu vei crea alte lucruri (idoli) la care-ți vei da viața. Ești liber să alegi în fața cui capitezi, dar vei suporta consecințele alegerii. E. Stanley Jones a spus: „Dacă nu te predai lui Hristos, tu te predai haosului”.

Predarea nu este cel mai bun mod de a trăi, ci este singurul mod de a trăi.

Nimic altceva nu lucrează mai bine. Toate celelalte abordări te vor conduce la frustrări, dezamăgiri și autodistrugere. Scriptura numește predarea o slujbă duhovnicească. (Romani 12.1) O altă traducere spune: „cel mai sensibil mod de a servi lui Dumnezeu”. Predarea vieții tale nu este sub impulsul unei emoții nebune ci e ceva rațional, act inteligent, cel mai responsabil și sensibil lucru ce tu îl poți face cu viața ta. Iată de ce Pavel spune: „De aceea ne și străduim ca, fie că petrecem în trup, fie că plecăm din el, să fim bineplăcuți Lui!” (2 Corinteni 5.9). Cel mai înțeles moment va fi acela când tu spui „da” lui Dumnezeu.

Câteodată ai nevoie de ani și ani. Eventual, tu descoperi că cel mai mare obstacol în a primi binecuvântările lui Dumnezeu în viața ta nu sunt alții, ești tu însuși – voința ta proprie, mândria ta încăpățanată, și ambițiile personale. Tu nu poți împlini scopurile lui Dumnezeu pentru viața ta în timp ce tu te concentrezi la planurile tale.

Dacă Dumnezeu este gata să facă această lucrare adânc în viața ta, tu trebuie să începi cu aceasta. Dacă totuși Dumnezeu: regretele tale din trecut, problemele tale prezente, ambițiile tale viitoare, temerile tale, visurile, slăbiciunile, obiceiurile, durerile tale. Pune-L pe Iisus Hristos pe locul soferului în viața ta și ia mâinile de pe volan. Nu-ți fie frică, nimic sub controlul Său nu poate niciodată să fie ieșit de sub control. Sub mâna Maestrului Hristos tu poți face orice lucru. Tu vei fi ca și Pavel: Știu să trăiesc smerit, și știu să trăiesc în belșug. În totul și pretutindeni m-am deprins să fiu sătul și flămând, să fiu în belșug și să fiu în lipsă. Pot totul în Hristos, care mă întărește. (Filipeni 4.12-13).

Momentul renunțării lui Pavel a avut loc pe drumul Damascului, după ce el a căzut jos în fața luminii orbitoare. Pentru alții, Dumnezeu le atrage atenția cu metode mai puțin drastice. Indiferent unde, a te preda nu este niciodată un eveniment petrecut numai o dată. Pavel a spus: „Eu mor în fiecare zi” Acolo este momentul predării și aceea este practica predării care din clipă-n clipă se extinde la toată viața.

Ideea de jertfă vie este că aceasta pe altar se poate mișca, dar foarte încet, deci tu poți să te predai de cincizeci de ori pe zi. Tu trebuie să faci un obicei zilnic. Iisus a zis: „Dacă voiește cineva să vină după Mine, să se lepede de sine, să-și ia crucea în fiecare zi, și să Mă urmeze”. (Luca 9.23).

Să mergem mai adânc. Când tu decizi să trăiești o viață total predată, acea decizie trebuie testată. Câteodată asta înseamnă inconvenientă, nepopularitate, cheltuieli, ori sarcini aparent imposibile. Uneori înseamnă să faci opusul la ceea ce ți-ar place să faci.

Preot Ionuț Popescu
Parohia Noiștat

COLEGIUL DE REDACȚIE

Ortodoxia pe Valea Hârtibaciului

Str. Mihai Viteaz, nr. 20, Agnita, 555100, telefon 0269 510325

Președinte: Pr. Protopop Mihai Naicu

Secretar: Pr. Marius Rebege

Colectivul de redacție: Pr. Marius-Ciprian Bogdan (Vecerd), Pr. Aurel Dolea (Stejerișu), Pr. Ion Popescu (Noiștat), Pr. Sebastian Toma (Movile), Pr. Ioan-Dumitru Tătoiu (Fofeldea)

Tiparul: Tipo Trib Sibiu, Editura Etape Sibiu

Așteptăm opiniile și sugestiile dumneavoastră la adresa redacției sau pe e-mail la următoarele adrese: ortodoxiapevaleahartibaciului@yahoo.com și ortodoxiapehartibaci@yahoo.com

Colinde profesionale de pe Valea Hârtibaciului

COLINDA POPII

Colo-n susu, mai în susu,
Hoi dai lerui ler, Doamne, (refren)
Supra mânăstirii dal
Suntu popi, suntu preoți,
Suntu-mi-ți grămățici.
Grămățicu cel mai micu
Sus, sus, sus, că s-au suit
Turnu cu zăbrelele.
Luat-o toaca într-o mână,
Tocolia-n cealaltă.
Dat-o-n toacă-ntăia oară,
Frumos toacă-o răsunatu,
Cerului, pământului.
Nime-n lume nu-l d-aude
Fără domnu' Dumnezeu.

D-ale cui-s aceste oi?
Nu mă, Doamne, ispitire,
Că tu, Doamne, bine știrea:
D-ale mele ș-ale tale.
Eu le pasc și le d-îngraș,
Tu le crești și le-nmulțești.
Paște-le, Ioane, paște-le, dragă,
Că și eu te-oi dărui
La Crăciun c-un car de fân;
La Paștele-două miele,
La Sâniloară c-o mioară.
La Ispas cu un cârd la îngraș.
Noi umblăm și colindăm.

*Scutea Simion (Micloi), 64 de ani,
Săsaș, 20 VII 1984*

Din monografia

prof. Mircea Drăgan Noiștețeanu

El bine nu s-o-ncrezutu.
Dat-o-n toacă-a doua oară.
Frumos toaca răsunară
Cerului, pământului.
Nime-n lume nu-l d-aude
Fără domnul Dumnezeu,
El bine nu s-a-ncrezutu.
Dat-o-n toacă-a treia oară.
Frumos toaca răsunară
Cerului pământului.
Nime-n lume nu-l d-aude
Fără domnul Dumnezeu.
El bine că s-a-ncrezutu,
Corăbiile că le-o gătitu,
Mai frumos le-a-mpodobitu',
Tot cu stele mărunțele.
La mijloc, la mijlociu
Scriși is doi luceferei.
Scrișă-i luna cu lumină,
Soarele cu razele.
Le-o gătit și le-o pornitu
Jos pe mare, jur de soare.
Supra mânăstirii dalbe
S-auzeau cântările
Sara, diminețile,
Cum cetesc vangheliile.
Precum merge cetireare
Lacrămile țărăiaiu.

*Scutea Simion (Micloi), 64 de ani,
Săsaș, 20 VII 1984*

Colindă de cioban FLORILE DALBE

Colo-n șesu cel frumosu
Este-mi o turmă de oi,
Tot de oi și de miori.
Miorița cea mai mică
Sare-n vânt, sare-n pământ,
Sare-n fruntea oilor.
Oile s-o spăimântatu,
Mare zgher că mi-o zgheratu.
Dumnezeu le-o auzātu,
La ele s-o scoborātu.
D-ale, Ion, cioban mare,

Crăciun aparține substratului mitic autohton. Cercetătorii avizați consideră că e o veche divinitate solară locală, legată de sărbătorile schimbării crugului anului, ale trecerii de la un ciclu calendaristic la altul. Cuvântul crăciun avea la noi, iar la aromâni are și acum, legătură directă cu focul care alimentează soarele pe cale de a se stinge în această perioadă. Până aproape de noi oamenii credeau că în noaptea de Crăciun nu e bine să se stingă focul și puneau un butuc (în albaneză, butuc = caracione!) în sobă. Butucul înfățișează alegoric vechiul an și pe cel care vine. Se aruncă în foc cel vechi și se lasă să ardă până la incandescență, când ia culoarea Soarelui. Moș Crăciun ar fi fost ipostaza divină a bătrânului soare. Determinativul de moș arată vârsta zeului adorat, care trebuie să moară și să renască, împreună cu timpul calendaristic, la Anul Nou. El a fost substituit apoi de Dumnezeu (un sfânt cu numele de Crăciun nu figurează în calendarul creștin), dar numai cu numele, căci funcțiile mitice au rămas: zeu al permanentelor înnoiri, divinitate a crugului anului, ce pogora odată cu ceata de feciori, pentru a garanta un an nou îmbelșugat. Pr. Dumitru Stăniloae susține că i se spune Moș Crăciun pentru că Isus „este Fiul unui Tată fără început, al unui Moș fără de început, în sensul unui ascendent promordial: Moșul moșilor!”

În legătură cu Moș Crăciun au circulat multe legende. Prin tot ce face, Crăciun se opune sau împiedică nașterea pruncului creștin Isus, deoarece venirea pe lume a acestuia înseamnă moartea Moșului. Pentru că soția sa o găzduiește în ascuns pe Fecioara Maria și-l moșește pe Isus, Crăciun îi taie mâinile, dar Maria i le lipește la loc. Atunci Crăciun se convertește la creștinism (devine primul creștin) și face daruri Fecioarei Maria și Pruncului, devenind astfel sfântul (sfântul cel mai bătrân) care aduce daruri copiilor de ziua Nașterii lui Isus. Tradițiile contemporane despre Moșul darnic și bun, încărcat cu daruri

EI S-AU NĂSCUT ÎN I A N U A R I E

Timariu Vasile	01 ian	85 de ani	Ilimbav
Caloianu Vasile	01 ian	83 de ani	Bruiu
Neagu Ana	01 ian	81 de ani	Roșia
Tatu Ana	03 ian	83 de ani	Cașoț
Stoica Maria	03 ian	80 de ani	Hosman
Bârcea Dumitru	04 ian	82 de ani	Chirpăr
Grecu Toader	05 ian	96 de ani	Ghijasa de Sus
Măloiu Amalia	05 ian	83 de ani	Cașoț
Constantinescu Ioan	05 ian	80 de ani	Roșia
Paripaș Maria	06 ian	80 de ani	Brădeni
Tatu Ioan	06 ian	80 de ani	Țichindeal
Pătru Țanț Maria	07 ian	93 de ani	Retiș
Cornălean Maria	07 ian	87 de ani	Daia
Din Maria	08 ian	82 de ani	Daia
Rusu Ana	10 ian	86 de ani	Șomartin
Maier Iordan	11 ian	93 de ani	Nucet
Măneasa Ioan	12 ian	84 de ani	Chirpăr
Oprean Anica	13 ian	86 de ani	Ghijasa de Sus
Ciolan Maria	14 ian	80 de ani	Brădeni
Lazăr Paraschiva	15 ian	84 de ani	Cașoț
Drăgan Elena	16 ian	91 de ani	Țeline
Negrea Paraschiva	17 ian	86 de ani	Nou
Șureanu Paraschiv	19 ian	93 de ani	Vărd
Tatu Ioachim	19 ian	89 de ani	Alțina
Morar Lazăr Ana	21 ian	85 de ani	Roșia
Beleiu Teodora	21 ian	82 de ani	Roșia
Crișcă Ana	24 ian	85 de ani	Ghijasa de Sus
Pleșa Iosif	25 ian	82 de ani	Cornățel
Bratu Silvia	26 ian	86 de ani	Retiș
Benchea Livia	28 ian	85 de ani	Cornățel
Rucărean Ioan	30 ian	80 de ani	Daia
Brezae Maria	31 ian	91 de ani	Alțina
Popa Maria	31 ian	80 de ani	Hosman

*Noi le dorim sănătate, bătrânețe liniștită și bucurii din partea urmașilor
Celor ce nu mai sunt, le dorim odihnă veșnică de-a dreapta Tatălui.*

Moș Crăciun

multe, sunt influențe livrești (Santa Claus, Niklaus, Sf. Nicolae), care au pătruns în cultura populară de la vest la est și de la oraș la sat. La fel – împodobirea bradului, obicei occidental ce a pătruns de la oraș la sat în a doua jumătate a secolului al XIX-lea, prin studenții români din Berlin și Viena și prin nemții din orașele mari. Popoarele nordice împodobesc casele la Crăciun cu ramuri de brad și de vâsc, singurii pomi de la ei cu frunzele verzi în timpul iernii. Pomul de Crăciun derivă dintr-o tradiție premergătoare creștinismului, fiind o supraviețuire populară a arborelui sacru. În ținuturile nordice el întruhipa axul vieții universale. Alții cred că e de origine creștină, ca pom al cunoașterii binelui și a răului, care, împodobit cu mere roșii, amintește de păcatul originar. Evident, denumirea a pătruns odată cu obiectul, prin traducere (calc), cel mai probabil direct după germanul Weihnachtsbaum (= pom de Crăciun). Toți oamenii în vârstă din satele de pe Hârtibaci ne-au declarat că, pe vremea copilăriei lor, nu se știa de bradul de Crăciun! În 1914, Tudor Pamfile menționa, în studiul etnografic Crăciunul, că Pomul de Crăciun e o datină venită din Apus, încetățenită pe la orașe, prin casele slujbașilor și moșierilor. Țăranii n-o cunosc. La noi i s-a tăgăduit, timp de vreo șase decenii, între 1882 și 1940, dreptul de a exista printre obiceiurile de Crăciun ale noastre. La români, obiceiul împodobirii unui pom îl găsim numai la nunta (bradul de nuntă) sau la moartea unui fecior sau a unei fete mari. La început, bradul era împodobit cu mere, dulciuri, nuci îmbrăcate în hârtie poleită și lumânări, înlocuite în timp cu becuțele electrice. Globurile au apărut mai târziu, iar în vârful bradului se pune o stea, pentru a ne aminti de steaua văzută de cei trei magi. Ceremonialul împodobirii culminează cu aprinderea lumânărilor și a artificilor, reflex, probabil, al vechiului obicei de a se arde arborele sau un butuc (zeul mort) în noaptea de Crăciun. Mai ales în mediul urban, semnificațiile ornamentelor sunt mai puțin cunoscute. Tradiția ne spune că vom avea un an prosper dacă respectăm obiceiurile în pregătirea sărbătorească a bradului, așa cum ni s-au transmis. Primele ornamente care se pun pe crengile bradului, de la poale spre vârf, sunt cele florale, pentru ca proiectele familiei să

înflorească și să atragă atenția și dragostea semenilor cu aceeași intensitate de care se bucură florile. A doua etapă e împodobirea cu globuri colorate, jucării, panglici verzi și roșii. Ele reprezintă dorința ca munca și puterea noastră de creație să fie apreciate la justa lor valoare. O altă categorie de podoabe sunt dulciurile – bomboane și turtă dulce. Ele aduc mesajul unei vieți dulci, tihnite. În final împodobim bradul cu lumânări, becuțele, artificii, pentru ca lumina să biruie puterea întunericului și a iraționalului.

La noi nu bradul este obișnuit în tradiție, spune părintele Stăniloae, ci steaua magilor, care-i duce la Hristos. Nu e o stea obișnuită, naturală, ci una minunată, care se arată de la Dumnezeu ca să arate că Dumnezeu însuși vine în lume.

În vremea comunismului, Moș Crăciun a fost în grea suferință! Mașinăria de propagandă a regimului a încercat să-l înlocuiască cu Moș Gerilă, un import slav, care avea avantajul că venea de Anul Nou, nu în Ajunul Nașterii. „Moș Gerilă e Moș Crăciun al comuniștilor”, ne-a răspuns moșu' (bunicul) din Noiștat la întrebarea dacă Moș Gerilă nu-i tot un Moș Crăciun. Era singurul în carne și oase. Ceilalți (Moș Nicolae și Moș Crăciun) erau invizibili, intrau pe gaura cheii, pe horn sau pe fereastră, lăsau cadourile fără să te trezească din somn, apoi plecau. Gerilă era mai festiv, cu socializare și program artistic. Venea la sfârșitul programului de lucru al salariaților-părinți, se așeza sub brad, aștepta ca toți copiii să-i cânte ceva, apoi îi striga pe fiecare după nume, îi lua pe genunchi, îi întreba dacă au fost cuminți, urma partea cu poezia și abia după-ai primii cadoul.

După 1990 moșul a ajuns un brand! Comerțanții știu că de sărbători se vinde orice, cu atât mai mult când ni se induce ideea că produsele-daruri sunt de la Moș Crăciun, sunt un cadou, o recompensă meritată (chiar dacă costă bani!). Și atunci cumpărăm în neștire, că așa suntem îndemnați la tembelizor de o sută de ori pe zi, că destul am răbdat până acum. Dacă nici de Crăciun nu-mi pot permite..., se îngrijorează tot omu'. Las' că pentru unii mâncarea de sărbători e o etalare a reușitei. Pentru aceștia, ce au în farfurie reprezintă și cine sunt.

Risipă fericită, români!

Olimpiadele Kaufland au continuat și în decembrie la „A. T. Laurian”

Așa cum am spus în numărul anterior, Olimpiadele Kaufland continuă și în luna decembrie cu tot la fel de multe și interesante activități menite să atragă cât mai mulți elevi. Luna decembrie este una dintre cele mai iubite din an, datorită sărbătorilor și tradițiilor. Astfel elevii noștri s-au mobilizat și au desfășurat o serie de activități cu specific.

Am început, bineînțeles, cu Ziua Națională, motiv pentru care elevii de primar dar și cei gimnaziu și liceu au organizat numeroase activități dedicate dansului și cântecului popular dar au organizat și frumoase expoziții.

La o săptămână de la aceste activități a venit mult așteptatul Moș Nicolae, la unii cu jordiță iar la alții cu cadouri. Din nou cei mici și-au confecționat singuri cizmulile în care Moșul le-a lăsat cadourile.

Au urmat apoi câteva activități având ca temă Crăciunul: s-au organizat șezători, s-a mers cu Colindatul, s-au desfășurat frumoase serbări de Crăciun la care a venit și Moș Crăciun.

Printre aceste activități toate legate de specificul acestei perioade s-au mai organizat și piese de teatru sau activități în care elevii au fost învățați să facă niște cumpărături inteligente.

Și din nou ne oprim pentru o scurtă perioadă de timp, pentru vacanța de iarnă pe care atât elevii cât și dascălii au așteptat-o cu nerăbdare.

Așa că eu, Dana Zgabercea, coordonator al acestui program din cadrul instituției noastre felicităm elevii pentru munca depusă și urez tuturor de sfintele Sărbători să deschidem ușa pentru oaspeți dragi, și inima pentru speranță, bucurie și lumină. Să fim mai buni și să privim înainte cu încredere, știind că dacă avem credință, drumul din fața noastră va fi presărat cu împliniri.

Sărbători fericite!

COLEGIUL DE REDACȚIE AGNITA

Colectiv de redacție: Ilarion Bârsan, Mircea Drăgan, Marius Halmaghi, Bogdan Albu, Cătălin Varga, Ioan Vulcan-Agņițeanul

Tipar: Tipo Trib Sibiu
EDITURA ETAPE SIBIU
ISSN 2066-8708

Str. P-ța Republicii nr. 19,
Tel.: 0736 621 035
www.gazetahartibaciului.ro
e-mail: barsan.avh@gmail.com
orele 8⁰⁰ - 15⁰⁰